

rere har givet udtryk for, kan nære en skepsis i forhold til, hvor meget der er værd at bevare, f.eks. på nettet, så skal det selvfølgelig bevares, ikke mindst for kommende generationers mulighed for at få et billede af tiden, som den altså ser ud i 2004 og kommende år frem, men jo altså også for, at de selv kan vurdere, om det nu er godt eller skidt, sådan at de kan tage ved lære af historien og den kulturarv, som skal videreformidles.

Så alt i alt synes vi, at forslaget på udmærket vis følger op på anbefalingerne og udredningerne om bevaringen af kulturarven, og at det fremadrettede Kulturministerium her har udvist rettidig omhu, som flere ordførere også har givet udtryk for. Det er også vores opfattelse.

Kl. 12.00

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil gerne først takke ordførerne for den brede, positive opbakning, som lovforslaget har modtaget. Det bekræfter min overbevisning om, at bevaringen af den elektroniske kulturarv er en opgave, som vi hurtigst muligt må komme i gang med på det udvidede grundlag. Derfor er jeg meget tilfreds med, at vi nu som et af de første lande i verden tager fat på den store opgave, det er at sikre bevaring og formidling af denne del af vores fælles kulturarv.

Det lovforslag, vi nu er gået i gang med at behandle, er i mine øjne en meget flot afrunding af en bred politisk indsats på kulturbevaringsområdet. Lovforslaget følger i vid udstrækning anbefalingerne i »Udredning om bevaring af kulturarven«, som blev udarbejdet efter anmodning fra Folketingets Kulturudvalg.

I kølvandet på udredningen fulgte en forespørgselsdebat, hvor jeg tilkendegav, at regeringen ville komme med forslag til en handlingsplan på de områder, hvor udredningen påpeger et behov for handling. I efteråret 2003 fremlagde regeringen så kulturbevaringsplanen og nu forslaget til en ny lov om pligtaflevering, som kan ses som afslutningen på en god og konstruktiv politisk proces.

Sagen er den, at her følger vi op på de tiltag, som vi har fået præsenteret. Vi får mulighed for at varetage vores kulturarv på en forsvarlig måde, og vi får mulighed for at tage stilling til, at der altså i dag er andre måder at kommunikere på og distribuere budskaber på end tidligere.

Derfor takker jeg for den positive behandling. Vi vil svare konkret på spørgsmål under udvalgsbehandlingen, og så er jeg sikker på, at vi

nok skal nå frem til et fornuftigt resultat, når vi når til tredjebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 78: Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Arkiver, biblioteker og museer samt syns- og læsehandicappede m.v.).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 4/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Rohde (V):

L 78 er en konsekvensændring af ophavsretsloven som følge af det lovforslag, vi netop har behandlet, L 77, om pligtaflevering, så det er jo sådan set både logisk og fornuftigt, at kulturministeren fremsætter det.

Der kan lige tilknyttes den kommentar, at kunstmuseerne har ydret ønske om, at der i ophavsretsloven skabes bedre mulighed for information om museernes udstillinger, og på den baggrund foreslås det præciseret i loven, at kunstværker må gengives i meddelelser om udstillinger eller salg, herunder i form af reklamer for begivenheder på internettet. Gengivelser af kunstkataloger m.v. på internettet kræver dog fortsat tilladelse fra rettighedshaverne. Det synes vi er en fin balance.

Vi støtter forslaget.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil godt starte med at nævne, at de sidste ugers debat og redegørelser i diverse medier om det tilsyneladende stigende problem med forfat-

teres overtrædelse af de gamle velerhvervede og på baggrund af Bernerkonventionens droit moral-bestemmelser kunne have givet anledning til, at kulturministeren havde taget skridt til, når der nu skal ske en ændring af ophavsretsloven, så at skærpe lovens bestemmelser om, at man ikke må stjæle og heller ikke plagiere, og det er jo egentlig det, jeg kalder at stjæle fra hinandens værker. Man må for resten heller ikke skrive af efter hinanden, i hvert fald ikke uden kildeangivelse.

Thærdige anmeldere, journalister, akademikere m.fl., har i de senere uger afsløret den ene overtrædelse af disse bestemmelser efter den anden. Mest spektakulært har Esmannssagen vel været, hvor der endog er egentlige offentlige midler blandet ind, og Esmann er jo ikke en hr. hvem som helst.

Jeg forstår, at også en af de danske forfatterforeningers formænd har haft fingrene i klejnekassen; en højt anerkendt anmelder og journalist på et stort dagblad i Danmark har over for mig oplyst, at der er tale om mere end 60 citater fra en bog uden citationstegn og uden kildeangivelse.

Kl. 12.05

Nu skal man selvfølgelig være lidt forsigtig med, hvad man baserer sine oplysninger på, endsigse udbasunere dem fra denne talerstol, men hvis valgte i organisationer, der har til formål at arbejde for forfatternes rettigheders beskyttelse, nu også begynder på disse ting og i øvrigt dermed bidrager til at afsløre, at vi hidtil kun har set en spids af et isbjerg, så hører ret meget op. Det ville måske være på sin plads i forbindelse med ændringsforslag til ophavsretsloven at få indskærpet og præciseret det grundfundament, hvorpå ophavsretsloven hviler.

Men det er jo ikke det, vi skal med denne ændring i ophavsretsloven, nej, vi skal egentlig bare konsekvensrette i forhold til forslaget til en udvidet pligtafleveringslov. Og der bakker Socialdemokratiet op.

Jeg vil ikke trætte med de opbakninger, vi just har givet til lovforslag nr. L 77, men notere, at lovforslaget, altså L 78, indebærer, at pligtafleveringsinstitutionerne må fremsende eksemplarer, og at det kan stilles til rådighed også via skærmtransmission, når visse regler er opfyldt.

Så er der også tale om, at en række bekendtgørelser specielt vedrørende arkiver, biblioteker og museer om især deres adgang til kopiering smidiggøres og lovfæstes. Umiddelbart ser dette efter vores opfattelse klogt ud.

Især vil jeg hæfte mig ved, at vi får bedre og mere hensyntagende bestemmelser vedrørende blindes og læsehandicappedes ret til at få onlinedistribution på lige fod med andre lånere. Forfatterne skal naturligvis fortsat have vederlag for deres værker, når de distribueres som lydbøger. Vi noterer med tilfredshed, at det er lykkedes at nå et godt resultat i de forhandlinger, der har været ført mellem Blindebiblioteket og forlæggerne. Vinderne i den forhandling blev brugerne.

Vi anbefaler lovforslaget og forventer, at de afklarende spørgsmål i udvalget vil lede frem til en hurtig vedtagelse.

Louise Frevert (DF):

Alle tiltag for at gøre dette område mere gennemskueligt er velkomne. Det er nok et af de sværeste områder inden for den kulturpolitiske verden, da der har været overbygning på overbygning af regler, som har gjort det til et meget komplekst område.

I denne forholdsvis lille – vil jeg betegne den – ændring af ophavsretsloven, mener jeg set fra Dansk Folkepartis optik, at det ikke kan være anderledes. Selvfølgelig skal der være en indsamling og bevaring af materiale, som er undergivet en pligtaflevering, og med den gennemsigtighed, der efterhånden er kommet på området, og med den nye ændring af loven kan alle mistanker om ekstra kopieringer manes i jorden. Der skal være mulighed for en ekstra kopi bl.a. for Det Kongelige Bibliotek, da det vil være for begrænset, at kun én person kan låne et materiale eksempelvis i forskningsøjemed.

Vi skal også være bevidste om, at vi lever i det 21. århundrede i den nye teknologiske verden, og der bliver stillet helt andre krav fra brugernes side til brug af bl.a. internettet. Brugere af museer, kunstudstillinger og andet ønsker en nem adgang til at kunne se, hvilke udstillinger der er aktuelle, og de vil selvfølgelig også se billedmateriale og ønsker også information, der kan gøre det interessant for brugerne at besøge museerne. Det er absolut en af de dele, som jeg er meget begejstret for i det her forslag.

Ligeledes er det strålende, at offentliggjorte værker frit vil blive gjort tilgængelige for enkeltpersoner på samtlige ABM-institutioner til personligt gennemsyn eller til et studium på stedet ved hjælp af det tekniske udstyr, som findes på den pågældende institution. Dette er også en absolut fornyelse, for det er ikke alle museer, der har haft det tidligere, men nu vil der være et in-

citament til det, da det vil blive fuldt lovligt at gøre det i en udstrækning, som ikke tidligere har været muligt.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg har været meget kritisk over for museernes manglende teknologiske opdatering, og derfor er dette lige nøjagtig, tror jeg, et skub i den rigtige retning til, at museerne kan blive mere synlige for den moderne bruger.

Et andet vældig godt tiltag i ændringerne i dette lovforslag er, at de syns- og læsehæmmedes adgang til lydbøger også vil omfatte onlinedistribution. Det mener vi er en god idé og en ekstra servicering af en gruppe borgere, der ikke altid får den service, som de egentlig fortjener.

Afslutningsvis er det svært ikke at vise begejstring over, at ministeren nu vil genoptage forhandlingerne med Dansk Artist Forbund om rettigheder. Efter mange års indgående kendskab til artister og den mangelfulde del af ophavsretsloven, der omfatter artister, ser det ud til, at der er en løsning på vej en gang for alle.

Kl. 12.10

Jeg skal i hvert fald nok skubbe på for at få gjort artisterne synlige, idet man tidligere har haft svært ved i Kulturministeriet at forstå, at artister også er en gruppe, der burde være og skal være omfattet af den helt almindelige ophavsretslov, når det drejer sig om beskyttelse af deres fremvisning af numre. Men det er en længere diskussion, som vi kan tage på et andet tidspunkt. Jeg bidrager i alle tilfælde meget gerne til, at der kommer orden i artisternes rækker inden for dette område.

Alt i alt et lovforslag, som Dansk Folkeparti gerne støtter.

Carina Christensen (KF):

Jeg skal gøre det meget kort. Jeg tror ikke, der er så meget nyt at tilføje.

Det her lovforslag er jo primært en konsekvens af det lovforslag om pligtaflevering, som vi netop har behandlet, og jeg er meget enig med dem, der har sagt, at de to måske godt kunne have været behandlet sammen.

Med det her lovforslag sikrer vi så, at de institutioner, der skal sørge for at indsamle og bevare det materiale, der nu er omfattet af pligtafleveringsloven, ikke får problemer med ophavsretsloven. Navnlig Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket må altså herefter gerne fremstille eksemplarer af bl.a. internethjemmesider og

radio- og tv-udsendelser inden for pligtafleveringslovens rammer.

Også dette er et udmærket lovforslag, som vi Konservative støtter.

Ole Sohn (SF):

Jeg kan starte med at sige, at jeg sådan set også mener, at man kunne have behandlet de her to lovforslag sammen. Faktisk kom jeg i mit forslag indlæg til at sige noget, som jeg egentlig skulle have sagt under det her lovforslag, og det var sådan set, fordi jeg har forberedt det samlet, for lovforslaget her er jo sådan set en konsekvensrettelse.

Så det, jeg sagde under det forrige indlæg, vil jeg godt gentage, nemlig at jeg synes, der er fundet en fornuftig balance mellem på den ene side sikring af kulturarven og på den anden side det, at det pligtafleverede materiale ikke underminerer det kommercielle marked for disse kulturprodukter. Det er den balance, jeg mener er meget fornuftig. Det sagde jeg en gang tidligere, og det kan man jo godt understrege, når det er noget fornuftigt, så det vil jeg hermed gøre.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at vi også støtter dette lovforslag.

Naser Khader (RV):

Hovedmålet med dette lovforslag er at sikre, at ophavsretten ikke er til hinder for indsamling og bevarelse af materiale, som er undergivet pligtaflevering. L 78 skal ses i sammenhæng med L 77, det lovforslag, som vi behandlede tidligere. Det er en logisk konsekvens af det lovforslag, vi behandlede tidligere.

Vi har i Det Radikale Venstre noteret os, at der er generel tilfredshed i høringssvarene, og på den baggrund synes vi, det er et fornuftigt forslag, som vi støtter.

Pia Boisen (EL):

Enhedslisten kan støtte lovforslaget. Vi har den holdning, at kunstnere skal betales for brugen af deres kunstværker, og så længe der ikke er et flertal her i Folketinget for at sikre udøvende kunstnere gennem en social sikringsordning, så har kunstnere jo kun det at leve af, at brugere respekterer deres ophavsret og betaler for at nyde deres værker.

Forsvaret for ophavsretten går jo igen i høringssvarene, og det er jo for så vidt også respekteret i lovforslaget, men det er vigtigt at holde fast i det udgangspunkt. Det er vigtigt, at vi ikke som lovgivere er med til at udhule ophavsretten,

men samtidig skal vi sikre tilgængelighed for forskere og andre med forskningsmæssig interesse, og den balance holder lovforslaget.

Tilgængeligheden skal ikke være afhængig af et for løseligt skøn. Det er afgørende, at det skal være kendetegnet af åbenhed og gennemsækelighed.

Enhedslisten støtter ligeledes bestemmelserne om udvidelse af adgang til distribution af lydbøger til også at omfatte onlinedistribution. Det er en naturlig konsekvens af den teknologiske udvikling.

Kl. 12.15

Jann Sjursen (DF):

Da Kristendemokraternes kulturordfører, fru Bodil Kornbek, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på partiets vegne tilkendegive, at vi i naturlig forlængelse af det forslag, vi forhandlede under det foregående dagsordenspunkt, kan støtte dette forslag, L 78, forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Nu er det jo blevet en hel vane, så derfor vil jeg godt som flere gange tidligere i dag takke ordførerne for den brede tilslutning, som lovforslaget har modtaget.

Som bekendt er ophavsretten en vanskelig størrelse, og så sent som i forbindelse med sidste års ændring af ophavsretsloven var der flere ordførere, der gjorde opmærksom på, at man havde behov for informationsmateriale, der på mere tilgængelig vis kunne informere om dette vanskelige regelsæt.

Vi har i Kulturministeriet herefter arbejdet meget med at øge forståelsen for og kendskabet til de ophavsretlige regler. Dette arbejde har bl.a. ført til lancering af en ophavsretlig infokiosk i foråret 2004, en infokiosk, som ud over at have sin egen hjemmeside også har udgivet en tegneserie, som særlig landets biblioteker har haft stor glæde af at kunne uddele til sine lånere. Både hjemmeside og tegneserie er blevet en stor succes, netop fordi informationen er kort, præcis og let forståelig.

Derudover ligger der en stor udfordring i at forsøge at forenkle ophavsretsloven, sådan at reglerne bliver nemmere at forstå. Det er ikke nemt at formulere enkle regler på et så vanskeligt område, men dette forslag bidrager faktisk netop til en forenkling af ophavsretsloven.

Forslaget forenkler bl.a. regler om adgang til pligtafleveret materiale på arkiver, biblioteker

og museer. F.eks. giver forslaget en bedre mulighed for forskere for at få adgang til pligtafleveret materiale. Denne del af forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til lov om pligtaflevering, der ligeledes behandles her i Folketinget i dag.

Dernæst giver forslaget mulighed for onlinedistribution af lydbøger til syns- og læsehændicappede. Dette indebærer, at det bliver lettere for syns- og læsehændicappede at få adgang til ophavsretligt beskyttet materiale.

Forslaget har hos så vel brugere som rettighedshaverne fået stor opbakning.

Jeg er glad for, at der er blevet taget vel imod det her forslag, og under alle omstændigheder glæder jeg mig til det videre udvalgsarbejde sammen med Kulturudvalget om forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 58: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 27/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Krarup (DF):

Jeg røber i dag ingen hemmelighed, når jeg siger, at det mest katastrofale i Danmarks nyere historie er den indvandringspolitik, der blev iværksat med udlændingeloven af 1983. Hermed blev en gammel nationalstat forvandlet til et indvandrerland, hvad der strider imod Danmarks hele historie og identitet, og hermed var der lagt op til endeløse konfrontationer og konflikter i den fremtid, hvor uforenelige kulturer